

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Úloha Ministerstva zdravotnictví v očkování v ČR

Eva Gottvaldová

Jozef Dlhý

XIII. Hradecké vakcinologické dny

Hradec Králové, Kongresové centrum Aldis, 5. – 7. října 2017

- Historické milníky centrálně řízeného očkování v českých zemích
- Současné aktivity ministerstva v oblasti očkování
- Perspektivy činnosti ministerstva ve prospěch očkování

Milníky centrálně řízeného očkování v českých zemích (1)

- **1802 – Dekret České dvorské kanceláře** – první doporučení k očkování proti variole
- **1802 – Zavedení povinného očkování pro vojáky**
- **1803 – Nařízení o provádění vakcinace** – vydané Královským guberniem

Jan Rudolf hrabě Chotek
(1748 – 1824)

Medaile očkovací komise - Antonín Guillemard, 1803

- **1804 – Napomenutí na rodiče**

Zdravotního oddělení zemského gubernia
v Praze, které dostávali matky a otcové při křtu
dítěte:

*„Budoucně žádné, ani té nejmenší výmluvy míti nebudete...,
a kdyby to dítě potomně nešťastnou obětí vašeho zameškání
býti mělo, tedy ponesete před Bohem, před vaším Pánem země
a před vašimi spoluměšťany vinu původce smrti vašeho dítěte.
Hnětení vašeho vlastního svědomí bude vás skrz celé vaše
živobytí pronásledovati, a strašlivé vytejkání: já jsem mé dítě
sám o život připravil, ještě na smrtelné posteli vás soužiti.“*

Milníky centrálně řízeného očkování v českých zemích (3)

- **1812 – Nejvyšší nařízení strany rozšíření očkování ochranných neštovic vydané Královským guberniem:**
„...nedosáhla přece ta přeuzitečná příprava očekávaného vzrůstu, poněvadž mnozí rodičové, jsouce od škodlivých předsudků zaslepeni, o pravé moci ochranných neštovic pochybovali...“
Čtyři z těch (lékařů), kteří se mohou „vykázat svědectvím, že veliký počet dětí očkovali“, budou v každém roce obdarováni obnosem 200, 150 a 100 zlatých.
- 2. Nařízení pro hlavní město jedné každé země, a jedné každé Provincie, jakož i pro ona města, v nichž krajští ouřadové své sídlo mají.
  - 1) Každá hlava familie, mezi jejíž přináležícími někdo na neštovice se rozstůně, a každý lékař, aneb ranhojič, který k někomu na neštovice stonajícímu povolán bude, jest pod těžkou pokutou zavázán, to ihned direkci Policie toho místa, aneb okrštku, a kde žádné direkce Policie nejni, Magistrátu oznámiti.

- I. Ustanovení všeobecná***
- II. Očkování a přeočkování (revakcinace)
dětí***
- III. Nutné očkování, hrozí-li epidemie***
- IV. Očkování osob vydaných zvýšenému
nebezpečí nákazy neštovičn***
- V. Ustanovení společná***
- VI. Úřední kompetence***
- VII. Ustanovení trestní***
- VIII. Náklady a odškodnění***
- IX. Ustanovení závěrečná***

§ 24

Ministru veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy se ukládá, aby tento zákon provedl ve shodě s účastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Houdek v. r.,

V zastoupení nepřítomného ministra
veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

- § 4 Očkování proti tuberkulóze
- § 5 Očkování proti záškrtu
- § 6 Očkování proti dávivému kašli
- § 7 Očkování proti neštovicím

§ 18.

Účinnost.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953.

Ministr:

Dr. Plojhar v. r.

- **Zákon č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR ve znění pozdějších předpisů („Kompetenční zákon“)**

§ 10 MZ je ústředním orgánem státní správy pro .... ochranu veřejného zdraví....

- tvorba legislativy upravující očkování
- koordinace mezirezortní spolupráce
- garance spolupráce s širokou veřejností

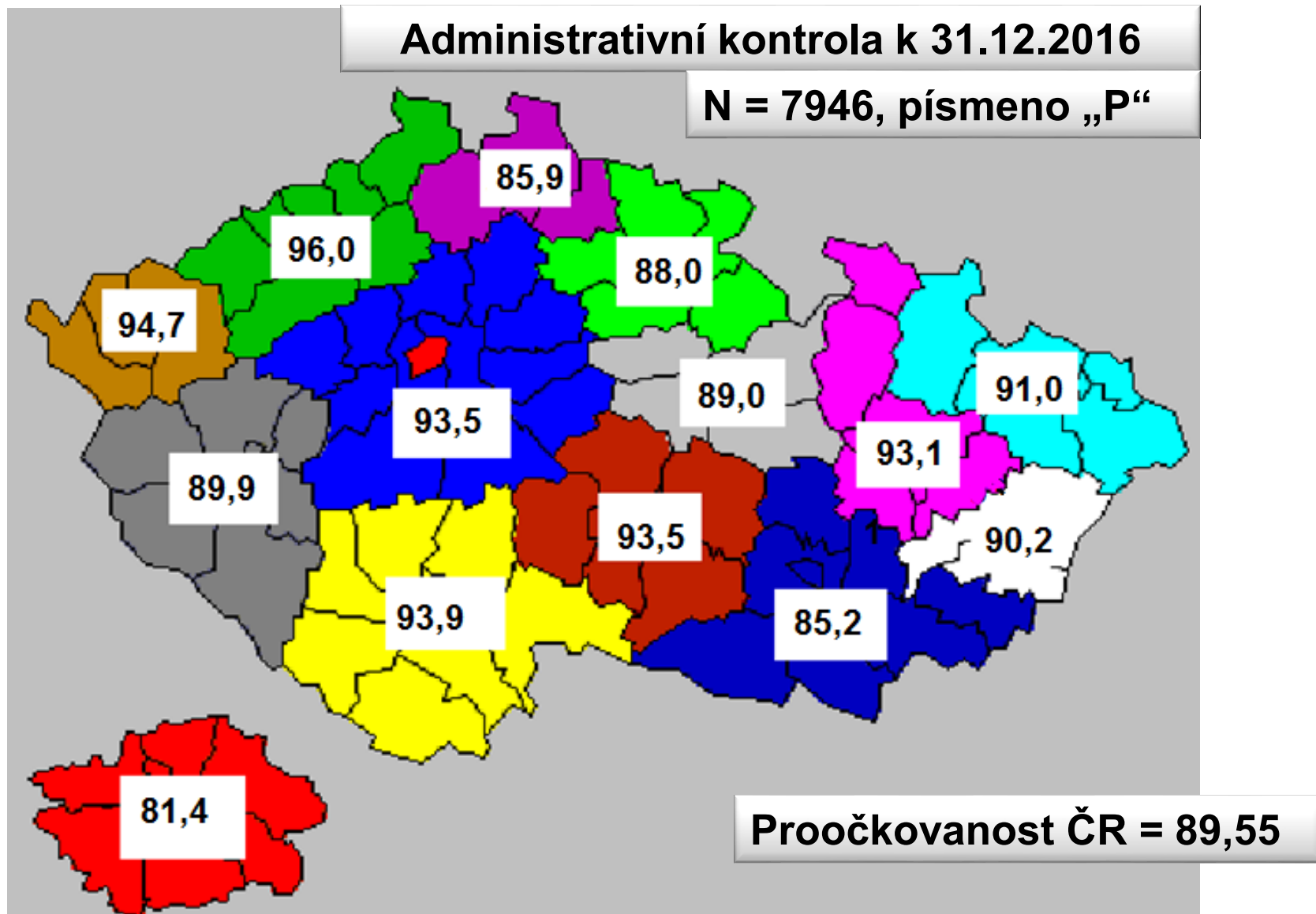

Současné legislativní vymezení základních kompetencí MZ v oblasti očkování (2)

- **Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů**
- **§ 80 MZ:**
  - **stanoví antigenní složení očkovacích látek pro pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování**
  - **dává povolení k mimořádnému očkování**
  - **sestavuje očkovací programy**
  - **stanovuje zásady monitorování proočkovanosti**
  - **plní funkci odvolacího správního orgánu rozhodujícího ve správním řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutím KHS o uložení pokuty za nesplnění povinnosti fyzické osoby podrobit se pravidelnému očkování**

- **Poradní sbor Státního zdravotního ústavu pro preventabilní infekce**
1995 – 2002
- **Poradní sbor ministryně zdravotnictví pro preventabilní nákazy**
2002 – 2010
- **Národní imunizační komise ČR**
2010 – 14. září 2016 →

Proočkovanosť proti MMR u dĚtĚ narozenných v roce 2013 (2 dāvky) podle krajů (v procentech)

Proočkovanost proti MMR u dětí narozených v roce 2013 („P“, 2 dávky), okresy s podílem 95 a více %

Administrativní kontrola k 31.12.2016

Kraj	Okres – spádová oblast ÚP	Proočkovanost v %
Jihočeský	Jindřichův Hradec	100,00
Karlovarský	Sokolov	100,00
Ústecký	Litoměřice	100,00
Vysočina	Havlíčkův Brod	100,00
Olomoucký	Jeseník	100,00
Liberecký	Česká Lípa	98,81
Ústecký	Louny	98,44
Ústecký	Most	98,33
Středočeský	Rakovník	98,08
Jihočeský	Strakonice	97,73
Vysočina	Žďár nad Sázavou	97,59
Ústecký	Chomutov	97,53
Moravskoslezský	Bruntál	97,40
Královéhradecký	Jičín	97,22
Středočeský	Beroun	96,92

Proočkovanost proti MMR u dětí narozených v roce 2013 („P“, 2 dávky), okresy s podílem 95 a více %

Administrativní kontrola k 31.12.2016

Kraj	Okres – spádová oblast ÚP	Proočkovanost v %
Plzeňský	Tachov	96,88
Olomoucký	Přerov	96,63
Středočeský	Kutná Hora	96,55
Středočeský	Praha-západ	96,47
Vysočina	Třebíč	96,39
Plzeňský	Klatovy	96,36
Královéhradecký	Rychnov nad Kněžnou	96,30
Jihočeský	České Budějovice	95,68
Moravskoslezský	Opava	95,41
Olomoucký	Šumperk	95,40
Jihočeský	Český Krumlov	95,24
Karlovarský	Cheb	95,00
Královéhradecký	Náchod	95,00

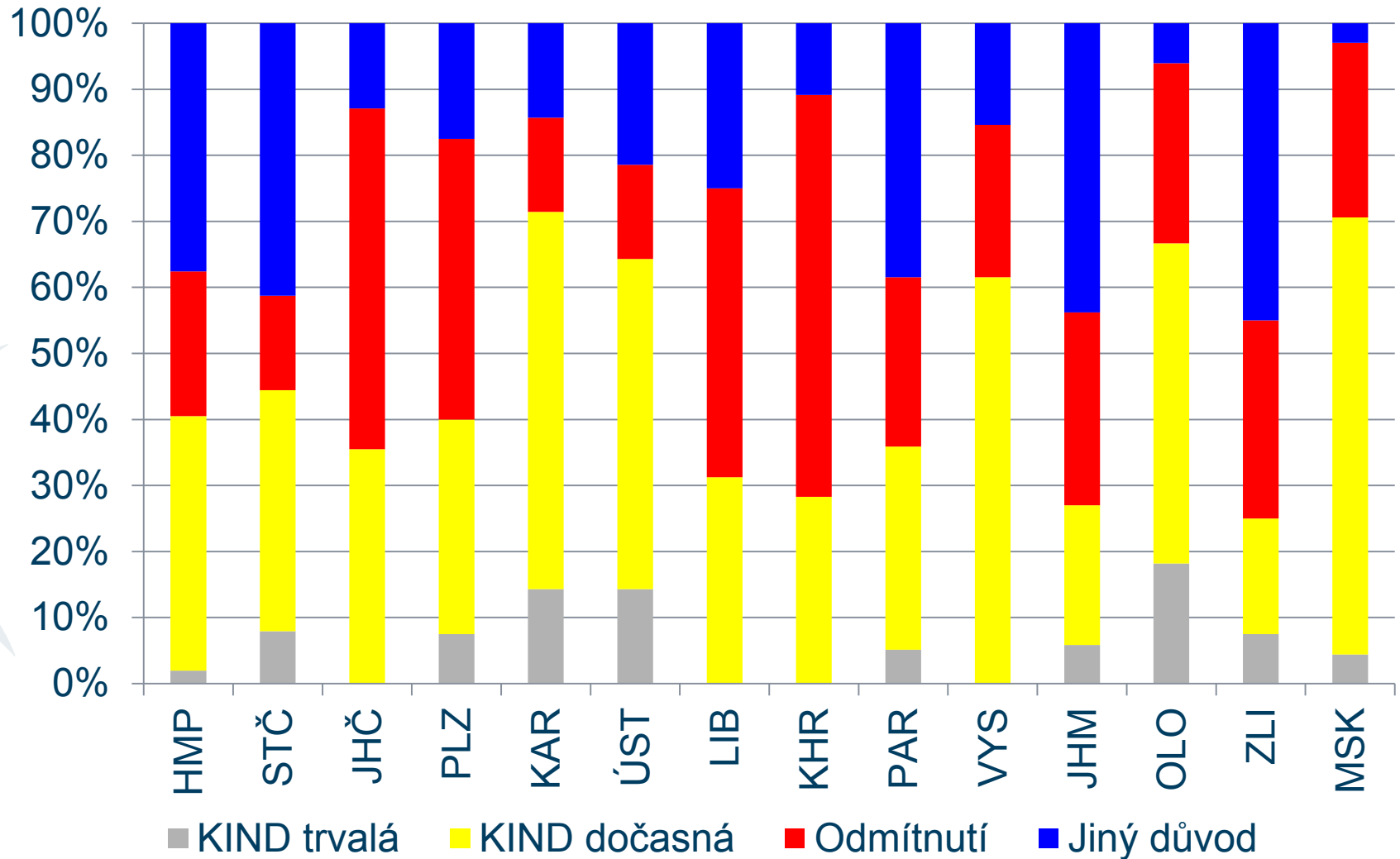
Proočkovanost proti MMR u dětí narozených v roce 2013 („P“, 2 dávky), okresy s podílem 80 a méně %

Administrativní kontrola k 31.12.2016

Kraj	Okres – spádová oblast ÚP	Proočkovanost v %
Hlavní město Praha	Praha 1	80,00
Jihomoravský	Brno-město	79,30
Královéhradecký	Hradec Králové	78,38
Liberecký	Liberec	78,10
Hlavní město Praha	Praha Západ	75,26
Hlavní město Praha	Praha Centrum	73,87
Hlavní město Praha	Praha Severozápad	70,00

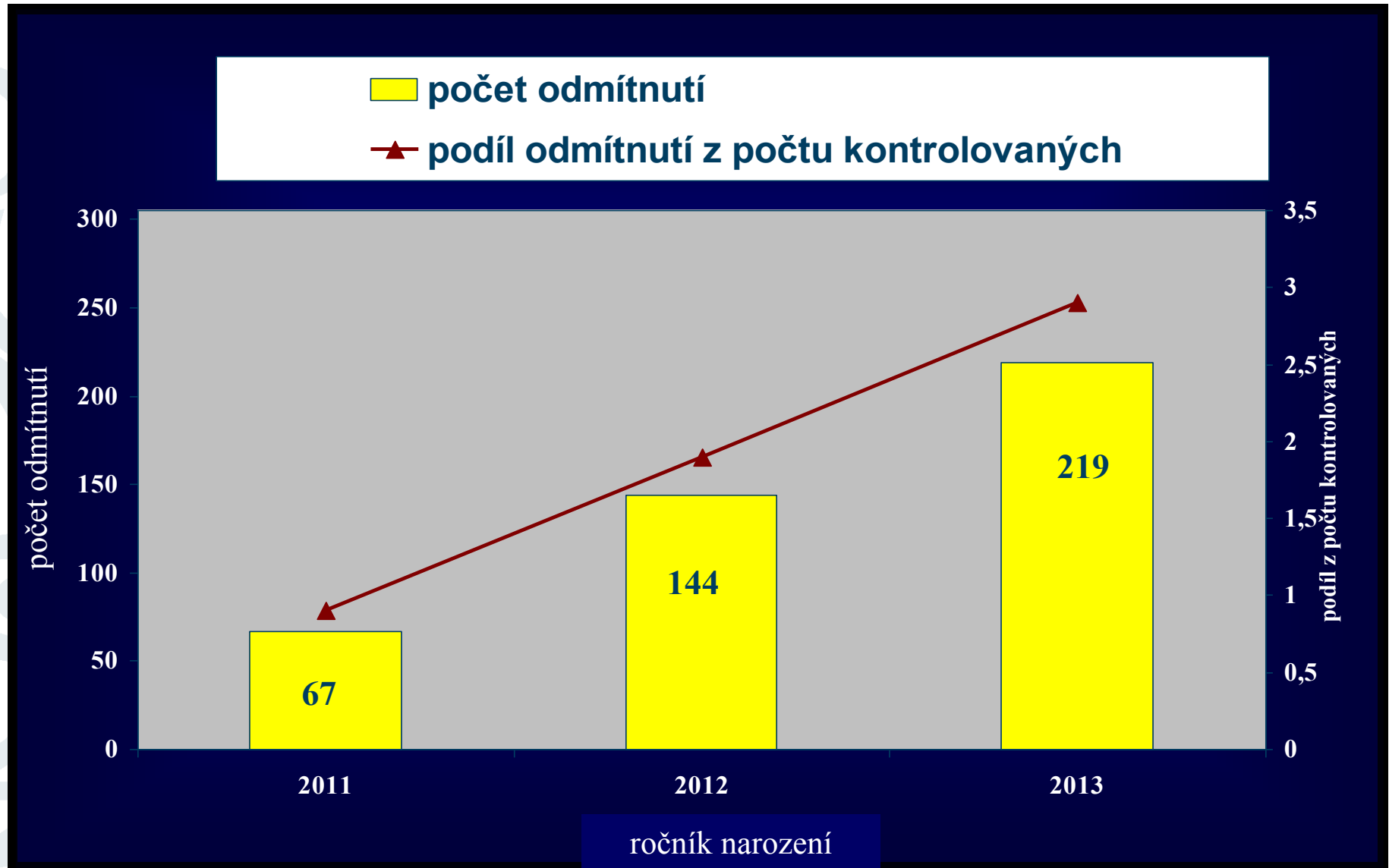
Podíl neočkovaných a neúplně očkovaných proti MMR u dětí ročníku narození 2013 („P“) podle důvodu neprovedené / neúplné vakcinace a kraje

Administrativní kontrola k 31.12.2016

N = 830

Vývoj počtu a podílu neočkovaných a neúplně očkovaných dětí proti MMR z důvodu odmítnutí rodiči (ČR, ročníky narození 2011 – 2013)

Předpoklady efektivního systému řízení povinného očkování

- kontinuální vývoj nových a bezpečných vakcín
- spolehlivé dodávky vakcín
- ochotna většina lidí nechat se očkovat
- vysoká proočkovanost
- připuštění výjimek z povinného očkování k redukci veřejné protireakce
- zajištění centrálního mechanismu odškodnění zdravotních následků vzniklých v důsledku nežádoucích účinků vakcín
- dostatečná informovanost zákonodárců o finančních konsekvencích povinného očkování
- kontinuální a cílená edukace odborné a laické veřejnosti s využitím potenciálu internetu a dalších sociálních médií pro iniciaci „snowball“ efektu

Komunikace přeshraničních hrozeb

Early warning and response system

Detail for Message ID: 20170711BE0001

You are logged in as: Czech Republic

CONFIDENTIALITY WARNING

- EWRS messages contain confidential information, eventually including personal data, which is entrusted to the EWRS contact points only. If you are not an EWRS contact point, access to this message, or any disclosure or copying of its contents, or any action taken or not taken in it is unauthorised and may be unlawful.
- The EWRS contact points, or the persons authorized by them, can use this information to carry out the actions for which they are nationally responsible, or responsible in the Commission, within the purposes established in Decision No 1082/2013/EU of the European Parliament Council on serious cross-border threats to health and repealing Decision No 2119/98/EC.
- In compliance with Regulation 1049/2001/EC regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents, it is requested that the information contained in the present message be not disclosed for purposes other than those established by Decision No 1082/2013/EU without prior consultation with the Commission services and the Member State which provided the information. In case that the message contains personal data, the recipient(s) shall process it in compliance with the European Union legislation on the protection of personal data, in particular Directive 95/46/EC.

[Back to Listing](#) [Add Follow-up](#)

Notifying authority

Name:

Institution:

Public Health, Food Chain Safety and Envir

Event information

*Dear EWRS colleagues,
We have just received the following request from one of our regional health authority ....
A woman (born on 03 June 1945) has been hospitalized since 04 July 2017 at the ....hospital for dyspnea and significant desaturation. Furthermore, the patient has a tracheotomy and a COPD. Corynebacterium ulcerans has been demonstrated twice, in distal aspiration of the tracheotomy, performed on 06 July and 10 July and another sample has been sent to the NRC for Botulism, regarding the presence of possible toxins (Results expected this Friday 14 July).
In the meantime, she receive antibiotics, however, while awaiting the results of the toxins analysis, her physician requested our mediation in order to ask if one of our EWRS network fellow can provide DAT, should the result of toxins analysis were positive.
Thanks in advance for your swift reply and very kind support.*

Komunikace přeshraničních hrozeb

MESSAGE:

Dear colleagues,

Please find below information on ongoing measles outbreak in the Moravian-Silesian Region located in the northeast of the Czech Republic.

As of 13 April 2017 a total 47 measles cases have been notified of which 35 (19 in men, 16 in women) are confirmed mostly by the National reference laboratory for rubella, measles, mumps and parvovirus 19 of the National Institute of Public Health in Prague.

The outbreak has affected predominantly Ostrava and its neighbourhood. However, very few cases have been also reported from some other parts of the Region. During the same time period there were only two imported measles cases reported in other regions of the Czech Republic.

The outbreak has started by the end of February 2017. First case was isolated on 6 March 2017 the last one on 9 April 2017 so far. Among the measles cases 3 health care workers were notified. The investigation of index case and travel history is negative so far. The results of genotyping performed in collaboration with the Robert Koch Institute in Berlin are expected this week.

Children under 1 year of age represent the most of the affected age group (31 % of all confirmed cases). 23 % of confirmed cases were detected in children from 1 year to 4 years old, 3 % in children from 5 to 9 years old and the rest of cases were confirmed among adult persons.

Three measles cases were notified with complications, one person with hepatitis and myositis and two cases were notified with pneumonia. There was no death reported.

Vaccination status of measles cases: 21 unvaccinated (of which 14 children due to their young age), 3 received 2 doses of vaccine, 6 of them are vaccinated but number of received doses is unknown, 5 cases do not know their vaccination status.

The Regional Public Health Authority has adopted standard control measures.

The Chief Public Health Officer of the Czech Republic has decided the extraordinary MMR vaccination of defined employees and patients in selected health care facilities.

Best regards,

The Czech EWRS Team.

[Post a Comment](#)

[Close Threat](#)

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

